

عنوان مقاله:

عاقله اصل حمیت از خانواده

محل انتشار:

فصلنامه پژوهشهای فلسفی کلامی، دوره 1، شماره 2 (سال: 1378)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسنده:

علی محامد - استادیار گروه فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشگاه قم

خلاصه مقاله:

از نظر همه مذاهب اسلامی دیه قتل و جنایت خطایی به ترتیب ارث بر عهده چند طایفه است. عاقله عبارتند از: خویشاوندان ذکور جانی که منتسب به پدر باشند، آزادکننده جانی، ضامن جریره و امام. مقاله حاضر دارای دو بخش است: در بخش اول نویسنده ابتدا عاقله را از نظر لغت شناسان و فقها تعریف کرده آنگاه اجماع فقهای اسلام و روایات رسیده از ائمه علیهم السلام در اثبات عاقله را مورد بررسی قرار داده است. سپس به کیفیت تقسیط دیه بر افراد عاقله پرداخته و با بیان نظرت مختلف، به این نتیجه رسیده که حکم عاقله، حکم حکومتی است و لذا تقسیط دیه به عهده حاکم شرع است تا اختلافی بوجود نیاید. نویسنده در بخش دوم ابتدا به فلسفه تشریح این حکم پرداخته و نتیجه گرفته که عاقله پیمان شرعی و اختیاری، به منظور حمایت از خانواده است. سپس به اشکالات مخالفان پاسخ داده و به این نتیجه رسیده که این حکم از احکام مترقی اسلام است.

کلمات کلیدی:

عاقله، عصبه، قتل خطایی، جنایت خطایی، دیه، ضامن جریره، تقسیط دیه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1481798>

